

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIEDATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05 cèn.ª pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'55 »
Un any.....	2'50 »
Per dotzenes.....	0'45 »
Num.ª atrassats des 2.ª tom....	0'06 »
Id. id. des 1.ª tom....	0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI T'É VENT À SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fòra Palma. Dins Mallorca.....	3 mesos..... 0'85
1 any.....	3'25
Dins Espanya.....	3 mesos..... 1'00
1 any.....	3'50
A Ultramar y s' Estrangèr.....	3 mesos..... 1'50
1 any.....	5'00

ES PRESIDI A SANT FRANCESCH.

Bòna mos pareix aquesta idea. ¡Es cap derré, després de tantes vòltes y revòltes a sa debanadora s'haurá trobat es cap d'es fil d'aquest ram tan embuyat! *Finis, finis*, sabrèm perqu'era hò aquest local per el qual tothom, particulars y corporacions s'han desviscut per sarvarló, fins y tot s'arribá a obtení que'l Govern heu declarás *Monument Nacional*, y rès pús, que sapiguèm; que per nòltros es lo mateix que tení ets òrgues a Menorca.

Una cosa per fersé bé s'ha de pensá molt, y ferlí moltes provatures: aqueixa no més tira per una cinquentena d'añs de cercarlí es jahent: y si aquest pich se l'hi tròba será molt: lo qu'impòrta es posarlí cervellera maldement ja tenga es cap romput.

Axò sí, en quant a tal punt cap nació del mon mos guaña; esbaldregá, deixá fé qu'ets homos y el temps destruhescan, ajudá a que'l Dimòni heu prenga per son conta, y llavò llamentos, y esposicions y recursos, y pègats a un Banch; y Junes, y Comissions, y Reglaments, y ordres, y moltes paraules retumbants de civilisació, y musèus arqueològichs que no son més que cementèris de l'art... per axò, som, que ni tayats de lluna. Totes aquestes y semblants còses mos fan recordá aquell sabateró que sempre havia de menesté sèt doblés per fé un sòu, y comprá un ase, y quant ja'l tengué avesat tres ó quatre dies a no menjá, justament se li morí.

Deym y repetim que s'ideá mos pareix molt acertada; però còm tot en aquest mon no es bufá y fé ampolles, d'altre cayre, pòt sè s'hi tròbiu uns quants reclaus de rompre mòlles, pèrns y fuells; sa situació del dit edifici, ses séues condicions, s'estat completament ruynós, s'inseguredat per tení tancats aquests *inquilinos*, es còst crescutíssim per darli aquesta aplicació, el temple majestuós aferrat a ell, ahont repòsan ets òssos de la glòria de Mallorca, Ra-

mon Lull, y altres distingits antepassats nòltros.... y vinticinch dotzenes d'empirreumes còm aquestes, sense parlá del *Salon Museo*, encara que més pareix magatzem de cuadros: sense fé menció del claustro, baix des punt de vista des seu caracte, estil, y grandiositat, monument y òbra de s'art mereixedora de conservació y especial estim.... son còses que nòltros ignorants no sabem còm agombolarhò, en no essé que surten homos entèsos, y fentmós veure qu'anam errats, mos tomin de s'ase. Lo cert es que prest, segons diuen, mos treurem es gat des sach.

Miranthó d'altre banda també té de hò aquest pensament, que no defuix del tot de s'objecte per el qual fónch edificat y destinat el dit edifici. Era per una comunitat d'lomos que vivían tancats dins ell, vestits tots des mateix mòdo, y ara també hey viuran homos tancats y vestits per igual, casi casi será lo mateix, a pòca diferència: aquells feyan feyna y tenían una ocupació, aquests també fan feyna y están ocupats.... en es fondo casi casi será lo mateix, poch sa poch llá. Ses còses mirades amb fredó, acaban per no pareixe tan desgavellades.

Però a més de totes aqueixes reflexions, y si fòs còsa qu'hey arribassem a temps, y poguessim fé *upa*, amb tot es feix de sa nostra toxarruda ignorancia, que'n duym de sòbra y per arrambarné a quí'n vulga, diríam, qu'es presidi no pareix pròpi ferló may dins una població... (ja n'hi van allòure y bastants, de meritòris...) y molt manco deguent havé de gastá molts de mils duros per fé una petita part de lo necessari: que aquesta suma, molt més crescuda de lo que pensan, milló se podria invertí a altre lloch, fòra murades, però pròp d'elles.... y no riguen de s'ideá, maldement sia d'un ignorant.... ¿Y perque no ferló dins l'*Hornabègue*, ó dins s'altre fort avansat qu'es diu *Sa casa del Rey En Jaume?* y si no basta, prendre fins que bastás: aquests llochs están fòra y dins, dominats p'els baluarts alts y revenguts, y en quatre soldats y un cabo, y en trós de canó de ferro véy....

alèrta a mosques. Es una ideá, que no la creym tan desbaratada per fé riure, ni tan fòra de lloch, que de més verdes en maduran, y ni tot nòu, per ventura no sería tan costós còm fé es presidi a Sant Francesch.

Si axò no acomodava als señors Engiñers del ram de tròpa, y l'enfilassen per sa punta, que tot podria essé, tenim aquella altra ruhina des convent de Jesús; que'n quant a mal estat pòren dí que de gat a gat no hey ha sinó arpa-des.... y encara estaria milló perque sempre goñariam que fòs fora-pòrta, y axí mateix pròp: y també ja s'havia pensat: y no estaria malament.

Si no fòs que per ferló a Sant Francesch, hey ha molts d'emperòns, y molts de gastos, y molts d'inconvenients, y moltíssimes còses a dí, y a tothom agradas, y no se causás perjudici a ningú, y cap d'*anima viva* li fés la *contra*, y se pogués fé prest, hò, y barato, es pensament y l'òbra estarian ben re-de-bé.

Però es el cas, que d'una part no es axí, y de s'altre volen que la còsa sia de primera, y de lo milló, segons ets últims adelantos, progressos y perfeccions conforme reclama sa filantropia: axò es un punt molt llenegadís, y nòltros no hey estám molt fòrts: per lo tant per ventura direm una gorenada, y és, que no sabem mirá amb tanta llàstima y tant d'interés.... (per molt que còm a prohismes los tenguèm molta compassió) aquells lladres, assessinos, falsificadós y demés cosòtes que ni anomená volèm: aquesta *filantropia* còsa modèrna, que está ben enfòra de sa verdadera caritat, còm sa moneda falsa de sa de bòna lley, mos fá el mateix efecte que veure a un bon conradó compatintse d'un munt d'ugons, carts, y romagués arrancats d'un sementé perque no féssin mal a n'es blat; y los sembrás a bòna tèrra, y los femás y regás perque no se morissen y poguessen torná fé llavó y relá fort.... axò faria riure.... ydò, ni més ni pús.

Si aquesta ideá de fé es presidi a Sant Francesch fòs sortida d'un cap esburbat, ó d'un embolicadó d'engiñs, d'aquells que van de tres qui n'agaça quatre, ó d'una empresa per fé negòci, po-

driam mal pensá que fós per fé contes gròssos, perque ja se sap, de grans tayades surtan moltes llesques,... però axò es còsa des Govèrn, y no porèm ferhi tan mal pensament... ¡Deu mos ne guard! moltes d'aquestes li surtan malament no perque les hi vulga fé, tot lo contrari, però li surtan afollades, y li còstan moltes pessetes, tantes y més que per ferhó bé: y es mal està en que no pòt veureu tot per sos pròpis uys. Axí es, que li hem vist dí antes de sa bona invenció des *telégrafo* quant li interessava coneixe un resultat d'eleccions de Menorca, y que de Palma, perque na blava anava remoguda, no heu porian sèbre «que n' còses que tant li importava al Govèrn, s'havían de rebentá cavalls.» Fa poch's anys li vérem autorisá ó permetre fé uns estudis per un camí de ferro que partint de Soller passás per Llumajó, Felanitx y Ciudadelá, y arribás fins á Mahó: quant se pensava en fé es presidi á Cabrera lo primé que demanaren si per de totduna hey havia lloch servible per quatre ó cinchcents penats, que li feyan nòsa á altre part.... podrián havé contestat que si eran sergantes en que fossen quatre ó cinch-centes mil encara haurían estat amples; y còses de aquestes per éll es fruyta de tot l'any. Y mos n'hem de fé cárrech, perque no heu pòt sèbre tot pedres menudes, y coneixerhó tot fil per randa, no pòt essè: y axò que no contam es mal-de-caps y picades per sa cresta que li donan sempre un aixam de galls barayadissos que s'hi afitan, si fa blanch perque fá blanch, ó vermey perqu'es vermey, qu'es ben segú que més de quatre pichs s'estimaría més que l'haguessen agafat en tabach, ó per tirá es barret en es foch. Y per axò hem de tení en conta que si qualque vegada per pegá á n'es clau péga á sa ferradura, còm aquest pich, no heu fa apòsta, es que no hey ha més homo, y heu hem de prendre en paciència, y respectuosament procurá ferhi entendre, qu'axò no va, ni pòt aná, qu'aquesta idèa des presidi de Sant Francesch, per molt bona que sia, y per boníssima qu'ell la tenga, té molts més d'inconvenients d'es que li surtan de totduna, y d'es qu'ell se pensa: y que si es qui ha tengut tal pensament y li ha proposat fé semblant còsa, se proposava fé un gròs *buñol*, sòls per aquí tal idèa es merexedora d'*aplau-so*, *celebració* y *admiració* per *sècula seculorum*.

P. D.—Escrit axò, compòst, y casi devall sa premsa, hem sentit moietjá si aquesta resolució des Govèrn podia fé referència al convent també de Sant Francesch *extra-muros*: per fòrsa hem de suposá, perque no n'hi d'altra, sia es conegut per Jesús. Si axí fós, y Deu heu vulga, feys contes que no hem dit rès; erro de conta no fa pagament.

Però s'hauria d'aná un poch alèrta á

doná tals esglays, y tantes prèsses segons per hont crema, perqu'axí rès surt bé, y lo qu'avuy se fá, s'ha de desfè demá.

Arribarèm á no sèbre lletgi y escriure ni qual má es sa dreta ó s'esquerra, y sa premsa de L'IGNORANCIA no podrà fé altre feyna qu'imprimí títols, si n'ha de da á tothom que 'l meresca.

Encara qu'avesats, á veure, y á fé *buñols*, trobavam qu'aquest era massa gròs per haverhó fét es Govèrn, al qual sempre se li ha de suposá un molt de cervell. Deu fassa que no sia estat rès: y mos ajut per sa part que sia més convenient.

TONI TRÒ.

PORTO-COLOM.

¡Qui l'ha vist, y qui 'l veu! Quant jò era jove Venia á n'aquest pòrt casi cad'any Per mirar si els cuartés, fortins ó torres Tenian cap paret que s'esfondrás.

Llogava un mul per venirhi depressa: Perque si en aquell temps hagués cercat Un carro per durhí baix d'una vela, Era còsa segura es trabucar.

¡Qui l'ha vist y qui 'l veu! Llavònses era Una bassa de mòlsa, terra y fanch, Un desèrt sense barques, sense cases, Ni arbres, ni garrigues, tot ben rás. Sortia qualque pich de devall terra Una llanxeta ó un bot com un aglà D'un seño que s'estiu s'entretenia Pescant á la cañeta ó prenguent bañs.

Més en vení es Setembre s'en tornava A la vila á vermá, y á trascolar, Y es bot altre vegada devall terra Tot s'hivèrn se quedava enforriat.

¡Qui l'ha vist y qui 'l veu! Un temps es mòros A tot' hòra hey venían á fé esclaus, Y s'en duyan captives ses fadrines D'els Aldús, de ses Planes, des Fangar.

Y còm eran llavò lo mateix qu'ara, D'ulls nègres, cosset prim y colors sans, Les venían y en treyan bones unses. Moltes paravan dins s'havem més gran.

Y Felanitx que feya? Direu vòltros. Tan enfora la vila de la mar;

Quant sos hòmos valents hey acudían Ja anavan lluyí els mòros navegant.

Avuy ja es altre còsa. Ja no vénen Ni sarrahins, ni grechs, ni turchs, ni alarbs; Els qu'ara arriban son patrons francesos, De Cotto, de Marsella, Algé y Orá.

Y no cercan atlòtes, ni les cassan; Lo que cercan es ví que fassa graus; Y el pagan quant el compran; per éll donan En bona plata napoleons ó franchs.

D'ells els Felanitxers á viure aprènem, Y sembran viña y tot es such que fan A n'aquest pòrt el duan y l'embarcan Dins un hermós vapor qu'ara han armat.

¡Pòrto-Colom! Quin nòm de més ventura Per lo que significa. Reparau Que ses dues paraules que 'l compònen Diuen molt á tothom que tenga cap.

Si sa primera mos promet bonansa Perque es pau de la mar en temporal, Sa segona es el símbol del Diluvi Qu'á dins la Terra va portar la pau.

També recòrda es nòm d'aquell gran hòmo Que tot un mon á España regalá, Conseguint que fos ella la primera Potència ahont el Sòl no es pengués may.

¡Qui l'ha vist y qui 'l veu! Ara es delícia, Bellesa, animació, vida y encant.

Té una faròla que á s'entrada guíja: Una draga que sempre treguent fanch, Fons li regala, perqu'els barcos gròssos Pugan dins éll á llòurer trafagar.

Y cada dia n'hi entran; y s'en tornan De vins á la raseta carregats.

Cent cases ja s'axecan per la Riba...

¡Qui l'ha vist y qui 'l veu! ¡Y qui 'l veurá!

Amb la ajuda de Deu, prest vendrá el dia Qu'aquest vapor qu'avuy inaugurám En tendrà d'altres á l'entorn, hermosos També Felanitxés, però més grans.

Y aquesta vila qu'ara naix petita Se tornarà un magnífich arraval

Plé de cafès y magatsèms depòsits

De Felanitx que ja serà Ciutat.

Llavò trens de vapor amb tota pressa

De Santagny, de Manacòr, d'Artá,

De Campos, de Porreres, y altres viles.

Mil fruyts y passatgers al Pòrt durán.

¡Qui l'ha vist y qui 'l veu! Llavò sa terra

No ravells, hortalisses produhirá

Regades per la font que devés l'Hòrta

Brota sempre segura y abundant.

Y hey veureu cañes-mèls que farán sucre;

Perqu'heu de sèbre que sa terra y camp

Que sa vorera d'aquest pòrt revòlta

Té tan bòn clima que no hey gèla may.

Felanitxers d'emprensa. Jò voldría

Podrèvos veure á tots ben richs, ben grans;

Còm ses cobites que la terra eus dona,

Còm les idèyes que portau á cap.

No per folgai y riure dins cassinos

Sinó per fer millores, treballant

Sense mesquina envèja ni discòrdia

Sempre reunits en bona germanadat.

No descansen. Feys teatros, feys escoles,

Apreniu ciències, lletres, belles arts,

Idiomes y carreres. Preniu títols

Acadèmichs, científichs ó industrials.

Compòneu carreteres, obriu vies,

Ferro-carrils, y acíquies, y canals;

Qu'es millons que sembren amb eixes òbres

Vos promet que tots élls vos granarán.

Que no vos fassa pò sa *filoxera*

Teniu confiança en Deu. Passau avant

De Felanitx una segona Palma

Deu amb Pòrto-Colom vos ne farà.

Més si dormiu y á dins la bona vida

Viciats amb jòchs y dònnes vos tirau

Vendrà sa verdadera *filoxera*

Y altre pich un desèrt es Pòrt serà.

5 Jané 1883.

PEP D'AUBEÑA.

SA DONACIÒ.

Hey havia una vegada á la pagesia un fadri veyardo anomenat el Sen Barrugo que per avaricia no s'havía volgut casá may, sempre havia tengut pò de que amb el temps no li faltás per viure, y no parás á la Misericordia, si's casava, amb sa dòna y ets infants. N'hi ha molts d'hòmos còm éll encara avuy en dia, que sempre ténen ànsia de demá, y per massa precaució se pèrden; quant

haurien de tenir en conta que sa paraula de Deu no pòt mentir y qu'es una veritat qu'axí com cuyda de qu'ets aucelletes des camp tenguin que menjá, també procura qu'à s'homo no n'hi falt. Lo que Deu vol es que fassem feyna per cercarli, lo mateix qu'ets aucells que no ténen peresa d'anar-lo a trobá ben dematinet; y de volá alluñ, si apròp no n'hi ha. Tornem, però, a n'es fadrí veyardo, que olvidat de qu'hey ha una Providència que mira per tothom, arreplegava tot lo que guañava, menjant malament y jaguent pitjó y afluxantsé de beure una mica de ví per no gastá. Quant tenia cent ó doscentes lliures arreplegades les gastava amb un trós de terra y llavò la millorava, y no vivia derrera s'acaudalá.

Quant va essé véy estava de lo més acomodad, perque tenia una casa bona per está y una possessioneta que feya de tot, y unes quantes tanques y viñes y altres castes de terres que li produhian molts bons doblés; però, ¡que n'hem de fé, si sempre vivia a lo miserable, y no passava gust, ni'n donava!

Tenia també germanes casades que estavan pobres perqu'havian tengut molts d'infants y aquests qu'eran nebots pròpis del Sen Barrugo y que sabian sa terra que tenia, ostigats pe sa mare sempre li feyan la pía y procuravan tenirlo d'un pèu y el feyan padrí d'ets infants que naxian.

Vé una edat en que s'homo que no ha tengut infants li sap greu está totsòl y cerca companyia devegades no molt bona, y llavò pòsa estimació demunt es nebots y si no'n té demunt ets estèrns que li fan de parents y fins y tot demunt un ca ó un moix; y lo mateix li passava a n'es nòstro pagès veyardo. Axí com anava tornant véy li mancavan ses fòrses y es nebots qu'el duyan amb tan bones pagues com sabian, s'oferian a llaurarli ses terres y a conrarleshí y a poch a poch les anavan mirant ja com a séues.

Perque aquina còsa més rahonable no era es que no tenguent infants l'onclo, en morissé los ho deixás tot? Lo únich que los feya mala espina era es veure qu'eran deu ó dotze nebots y podria ferne un de content y ets altres quedar-sé en lá com sa jaya Miquèla, ó més escaldats qu'es gat del Pare Cañes.

Axò va essé causa de qu'es més viu de tots ells qu'havia nòm Geròni, quant va veure que tornava véy del tot s'empeñás en que visqués amb éll y el tractás com un príncep, y que l'onclo agra-hit a tanta generositat, qu'à n'es séus uys tenia un gran valor, basta y prou fós estat tan avaro, arribás a n'es punt de prometerli tot quant tenia. Aquell nebot emperò mirava més llun y pensava en sí mateix: «Demá será més véy. Fará cadufos. Un altre nebot li mostrará un tarringo. Li caurá sa bava a n'es véy betsó, y lo que m'ha promés a mí

de paraula amb un santiamèn pòt deixarhó amb testament a n'es qui manco bé l'haurá tractat.» Resolgué per lo mateix no pará fins que li hagués feta donació de ses cases y de sa possessió y de ses terres y de tot quant tenia; y per lograrhó comensá a no cuydarsen tant com s'en cuydava y a no ferhí cap millora. Sempre ses convèrses que tenian paravan a una còsa consemblant a n'aquesta:

—¿Sabeu qu'hey estaria bé aquí, onclo?

—¿Qu'hey estaria bé?

—Un figural amb una caseta y un forn per secá ses figues y una cistèrna pe ses figueroleres y quatre assolls p'es porchs.

—Tens raió, ¿però axò saps que te costaria?

—Maldement me costás doscents duros, veyau que no treuria jo cad'any de ses figues y d'es porchs.

—Ydò, si tròbes qu'ha d'aná bé, per part méua ja heu pòts fé; tan mateix axò ha d'essé téu.

—Jo ja heu faria, però encara que vos siau un homo que m'estima tant, la mòrt y la vida Deu la té, y si jo'm moris primé que vos, aniria a má de perdreu tot.

—¿Que vòls dí? ¿Que no téns sa téua dona y ets infants?

—Sí: teniu rahó. Però sa dona es sa dona y ets infants son infants. Jo no respònh més que de mí mateix. Figurauvos que sa dona, que no vos atañy rès, se torna casá.....

—Quedarían ets atlòts.

—¡Atlòts! No vos fieu d'atlòts. Quantes vegades prènen males veredas, y no pensan en son pare ni en sa mare, quant y més amb un conco.

—Però tú podrás fé testament y deixarhó a n'es qui se portás bé amb tú y amb mí.

—Parlau com un ángel; però reflexionau que jo, per fé testament d'axò qu'es vòstro, hauria d'essé que vos l'haguessen fet ja a favor méu.

—Pòts contá qu'axí heu faré.

—Onclo. Jo vos ho agraheisch, però no m'agrada posá s'arada devant es hòu. En havé fet vos sa vòstra voluntat, llavò estaré bé que jo fassa sa méua. Abans, nó.

—Però si tú esperes que jo fassa testament quant sia véy jo no veuré cap millora téua, quant seria una còsa que m'alegraria molt es disfrutarles es poch dies de vida que'm restan.

—¿Perque no feys una còsa, ydò? Feysmè donació de tot quant teniu amb sa condició de que jo heu haja de millorá tot totduna, y sa de que vos haja de mantení, calsa y vestí hò y malalt, y donarvos estatge de casa.

—Hey pensaré un poch y ja'n tornarem parlá.

Un altre dia, que caygués bé, tornavan ensatá es mateix piñól; y l'homo,

que de cada dia tornava més véy y més ase, arribá a essé tan flach, que féu donació de tot quant tenia a n'En Geròni, es seu nebot, sense més reserva que sa de mantenirlò hò y malalt y donarli estatge de casa.

Feta sa donació, *tu-tut, tu-tut*, va essé una trompeta per la vila y tots ets altres nebots ja no volgueren veure pús al onclo; y se quedá el pobre sense més moxonies que ses d'ets infants des nebot afortunat.

Ja sabem que l'mon está plé de desagrahits; per axò ningú des méus lectors estrañará que desde aquell dia s'anassen refredant a poch a poch ses demostracions d'amor d'En Geròni y de sa séua familia en vés del Sen Barrugo. Es axò una conseqüència natural de sa nòstra condició humana. Tot lo d'aquesta vall de llágrimes segueix es mateix camí. Quant una figura que mos ha fet richs, després de donarmós bona ombra y hò fruyt arriba que no fá figues y s'hi pòsa morbo, l'amo desagratit la taya y la crema en es foch. Quant un cavall, que tal volta mos ha salvat la vida, ja no s'aguanta dret de véy qu'es, l'amo el ven perque l'dugan a ses astes des tòro y muyra d'una bañada dins uns Tancats.

El Sen Barrugo quant no tenia rès que doná, comensá a essé sa pesadilla d'aquella casa. Es nabot y sa dona ja no esperavan rès d'ell, y per lo mateix los era una nòsa contínua. Si menjava, el reñavan perque menjava:

—No veyes que vos pòt fé mal (li deyan) y anarvosnè a l'altre mon abans d'hora.

Si no menjava les havian amb ell perque no menjava:

—Veyau que dirán es veynats si vos veuen prim, creurán que vos plañan es pá.

Si tossia:

—Mal tossisseu es fetge. No mos deixau dormí cap mica en tota sa nit. ¿No vèys qu'aquests esforços per treurevos sa salivera vos fan més mal que bé?

Si s'en anava a prendre es sòl perque s'en anava:

—¿Quin homo! Ell no pensa més que amb éll. Tot lo dia endoyant d'aquí y d'allá.

Y si no sortia perque fés mal temps:

—¡Jesus, quin homo! Ell vos hi podrireu aquí dins. Sou causa que nòltros no podem tancá quant mos convé.

Amb una paraula aquell onclo, tan hò abans, va arribá essé s'homo més flas-tomat y més mal de sofrí de tota la vila.

Ell callava y deya:

—Jo'n tench sa culpa, y qui fa es pecat es molt just que fassa sa penitència. Axò es un castich de Deu y tench de pagá sa méua avaricia.

(Acabard.)

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

Divendres passat dins es vapor *San-tueri* de Felanitx, després d'havé fèt sa séua primera entrada dins Porto-Colom, hey va havé un convite y un refresch de *Padre y muy Señor mio*. Els armadós d'aquest barco deixaren ben posada sa fama que ténen de generosos y rumbantes y estigueren à s'altura que reclamava sa solemnisació d'un fèt tan eloquent de sa prosperitat d'aquella vila com es s'establiment d'un bon vapor que fassa viatges entre Porto-Colom y Cette passant per Barcelona.

Es mallorquins podrèm aprofitá des d'ara aquesta línea més que mos pòsa en comunicació amb so Continent.

Aquell vapor té tota sa comoditat qu'es puga desitjá y una marxa més que regulá perque per aná desde Barcelona à Porto-Colom no hey emprá més que dotze hores.

Li desitjam bons viatges y ganancies en gran.

* *

Un dia d'aquesta setmana passada se va morí un señó rich manant qu'à tots els pòbres que'l volguessin acompanyá à n'es Cementèri se los donás un ciri y en entregá à Son Tritlo es ciri cremat los donarian una pesseta perhom.

Ja heu crech que n'hi acodiren de mosques à n'aquesta mèl. Se presentaren à prendre candela pòbres y no pòbres y p'es camí de Jesús era un escandol. Aquelles comparsas jugavan, reyan, cridavan, s'asseyan p'en terra fent rotlets, fins y tot ballavan à la salut des mòrt.

Tots cobraren sa pesseta y s'en tornaren contents y alegres donant crits y moguent tal alulèya que parexia més un pronunciament qu'un entèrro.

Si s'ànima d'es difunt necessitava esperit per pujarsé'n al Cèl de segú qu'aquell vespre s'en va despatxá molt dins ses tavernes de Ciutat.

Segurament que n'hi devía havé molts d'aquells que duan entrevesat s'havé suprimit ses caperutxes des Dijous Sant.

* *

Hem rebut una atenta invitació des President de *La Protectora* per aná à tots es balls que donará aquesta societat dins aquests derrers dies.

Agrahim aquesta fina demostració de deferència à tan digna persona.

* *

Dins un convite celebrat no fa molt de temps. Un convidat dirigintse à un altre:

—¿Que tal, Nofre?

—Bé, beníssim, de lo milló.

Mitj' hora després:

—¿Nofre, com t'agrada?

—Homo de Deu. Jo no n'hi havia vist may amb tanta mayna.

Mitj' horeta més tart:

—Nofre. ¿Quin te trobes?

—¡Ah, fiet... ¡¡Com un porch!!

Fora comentaris.

* *

Deya un pich L'IGNORANCIA qu'hey havia homos ben baixos de talla, malament seguessin en cadira alta. Un d'ells ha demostrat aquesta passada fés-la, que tan sòls no arribava à mida.

* *

Quants de llogarets hey ha petits situats dins la muntanya que ténen missa y reserva y vicari. Y Porto-Colom qu'es port de mà y té capella encara que petita, ¿perque s'ha de cadà sense missa molts de diumenges?

Es marinés no poden separarsé molt de ses séues barques per anar à ohirla à més d'una hora enfora.

LA CONQUISTA.

¡Mallorca! tan bell recòrt
Te borras de la memòria!
El fèt millor de la història,
Del Rey En Jaume, ja es mòrt!

Se cruixan del sentiment
Els òssos d'els nostros avis.
¡Oh, si poguessen sos llavis
Borrarlos del testament.

Amb sanch-mos esborrarien
Els qu'amb sanch varen lluytar,
Y un altre volta à cantar
Aquell himne tornarian.

Fent aquella processó
Memòria de la Conquista
Qu'era una còsa may vista....
¡Mallorca!... no tens perdó.

UNA FLORETA.

CRIDA.

CALENDARI DE L'IGNORANCIA.

Es de forma americana y per setmanes, perque sia mes cómodo à n'els manestrals y pagesos.

Comensa es dia de Nadal perque sia bò per doná ses bones festes; y d'ú tot lo que duen els altres calendaris, méns alló qu'els ignorants no saben ni pòden sèbre per ara. També d'ú ses Coranthores de Ciutat, y efemérides, y noticies, y poesies, y covèrbs, y endevinayes, y receptes de cuyna, y rebosteria, y que sé jò que més.

A n'es qui'l compra se li regala al acte un pla de tota Mallorca.

Se ven à s'Administració des periòdich L'IGNORANCIA; à sa tenda d'els hereus de Don Gabriel Rotger, *Cadena de Cort*, núm. 41, Palma.

PREUS.—Un calendari..... Mitja pesseta
Una dotzena..... Cinch pessetes
Vint y cinch Dèu pessetes

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—Còm més tires méns fers.

SEMBLANSES.—1. *En que s'enfla.*

2. *En que donan prèmis.*

3. *En qu'hey pòsan aygo.*

4. *En qu'es banya.*

TRIANGUL....—Valenti-Valent-Valen-Vale-Vat-Va-V.

XARADA.....—Es-cor-pi.

CAVILACIÓ.....—Frontera.

FUGA.....—D' un ruch fan un cuch y d' un

cuch fan un ruch.

ENDEVINAYA...—Una rata-piñada.

GEROGLIFICH.

OCCÉANO
Ballena
ATLÁNTICO

UN BUÑOL FRANCÉS.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla Adan à un caduf?
2. ¿Y un palacio à n'es cap un dia de gelada?
3. ¿Y una lira à una moneda bona?
4. ¿Y Fransa à un porch gras?

MESTRE GRINOS.

TRIANGUL DE PARAULES:

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Ompli aquests pichs amb lletres que lletgides diagonalment y de través, digau: sa 1.ª retxa, un nòm d'homo; sa 2.ª, es séu llinatge; sa 3.ª una paraula baldufenca; sa 4.ª, dues consonants y sa 5.ª, una lletra.

ECSEMÉ.

XARADA.

Ma prima arbre sanitós
Es llinatge d'Inglaterra
Desdixada aquella terra
Que no poseyeix el dos.
Tot de pasta de jarré,
Gastan pòbres y señós.

MESTRE GRINOS.

CAVILACIÓ.

NO FA BÉ

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge,
EN PEPET.

FUGA DE CONSONANTS.

.e..iá .o..a. .o. e. .e .e..a
BIEL.

ENDEVINAYA.

Es véya y regañosa,
Quant vòl es amorosa,
Y sa fruyta que fá
Es bona per menjá.

S. DUYATALAC.

(Ses solucions dissapte qul vé si som cius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Gall sapé.—Se séua composició no pòt anà. Es massa pòch ignorant.

Seucatgina.—Publicarem lo que mos ha remès.

F. G.—Li farem un poch la barba y hey anirà.

13 JANÉ DE 1883

Estampa d' En Pere J. Gelabert.